

Ўзбекистон

ОВОЗИ

Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг газетаси Нархи: 5 сўм
1993 йил 12 май, чоршанба № 86 (21.437)

Газетага 1918 йил 21 июнда «Иштирокию» номи билан асос солинган

БИРЛАШГАН ЎЗАР

Мен олимларнинг вакили сифатида қонил ишчи билан айта оламани, бугунги ҳаётимиз ҳар биримиз учун ҳам келажак олдидан зина-зина масъулият юклайди. Давлатимизни турмушимиз фаровонлиги яхши ҳаёт келтириш ҳар бир кишининг қўлида, уни ҳаммамиз бир-галликда барпо этамиз. Шу боисдан республика раҳбариятининг бутун кучларни бир мақсад сари жипслаштириш. Ўйлида қилаётган ҳаракатларини чин дилдан маъқуллашман.

Олий Кенгаш сессияси жуда кўп нарсаларни ҳал қилди. Бу сессияда депутатларимиз жуда тўғри йўлни танлашди. Вилоятларда, районларда депутатлар иштирокида деярли барча ҳужжатлар аҳилликда муҳокама этилди. Шу тўғрисида қонунлар, қарорлар ақиллик билан қабул қилинди. Сессияда Президентимиз раҳбарлар ибратига алоҳида тўхталиди. Жуда тўғри гап! Раҳбарлар азал-азалдан бизнинг минтақада жуда улғур саналган. Чунки уларнинг

кўпчилиги ўзларининг салоҳияти, бағри кенглиги, камтарлиги, меҳнатқашлиги билан халқ ҳурматини қозонишган. Ҳозирги кишиларимизда ҳам Президентимиз ана шундай фазилатларни кўришни истаяпти. Менимча, бу фазилатларни тарбиялашда халқ ҳам иштирок этиши керак.

Осмонимиз беғубор бўлсин

Истиқлол сари юз тутган жумҳуриятимиз бозор иқти содиратга ўтиш даврини бошдан кечирмоқда. Шундай бир пайтда Республикаимиз Президентини Исом Каримовнинг Ғалаба куни муносабати билан Улғур Ватан уруши қатнашчиларини рағбатлантириш тўғрисидаги Фармони мен каби маҳалламиздаги барча кекса жангчиларни руҳлантириб юборди.

Урушга кетганимда ўн тўққиз яшар навақирон йигит эдим. Мен билан бирга жангга борганларнинг аксарияти қайтиб келмади. Украинна шаҳар ва қишлоқларини немис босқинчилардан озод қилишда қатнашдим.

Урушдан сўнг рағбат, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Назирахон Жаллолова билан беш фарзандли тарбиялаб вояга етказдик, олий маълумотли, уйли-жойли қилдик. Назирахон ҳам фронт орқасини мустаҳкамлаш ишларида чинкам фидойилик қилгани тўғрисида кўрсатилган медалларга эга бўлди. Бугунги кунда невараларимиз бағрида шукр қилиб яшамоқдамиз.

Уруш даҳшатларини биз кўрдик, фарзандларимиз кўрмасин. Жонанг республикамизда миллионларча тинчлик ва тотулиқни барқарор қилган Президентимизга соғлиқ-омонлик тилаймиз.

Карим МАҲКАМОВ, уруш қатнашчиси, Тошкент шаҳри, Акмал Икромов тумани.

СЕССИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ ҲАҚИДА

Хоразм вилоятида Ўзбекистон Халқ демократик партиясининг 870 дан зиёд бошланғич ташкилотлари мавзуда бўлиб, уларга ушбу 27 минг нафардан кўпроқ партия аъзоси республика Олий Кенгашининг XI ҳамда XII сессиялари йўналишлари, Республика Президентини, ХДП Раиси И. А. Каримовнинг бу сессиялардаги нутқларини ўрганишни қизғин давом эттирмоқдалар.

Ана шу муҳим дастурий ҳужжатларни меҳнат жамоаларининг вакиллари билан боғлаб ўрганиш ва ўргатиш мақсадида 600 дан кўпроқ бошланғич партия ташкилотларида сессия тўғрисида ташкил этилган. Тўғрақ машғулотлари Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгаши Сессия Ижроия Бюроси белгилаб берган бош дастур асосида мунтазам ва қизғин ўтказилмоқда.

диган мавзу ва сессия тўғрисидаги ишнинг таъсирчанлигини оширишда муҳим омил бўлаётган. Бошланғич ташкилотларнинг очилган йилги ишлари ҳамда сессия тўғрисида ХДП Раиси И. Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлоли ва тараққиёти йўли» «Ўзбекистон — келажак буюк давлат» рисоаларини ўқиб-ўрганишга биринчи даражали аҳамият берилмоқда ҳам диққатга сазовордир. Мазкур асарларнинг ўрганишга бағишланган суҳбат ва мулоқотларга кўлаб тинловчилар зўр қизиқиш билан тўпланишмоқда бу рисоаларнинг омма орасидаги нуфузи, ундан маънавий озиқ ва йўл-йўриқ олишга бўлган ҳавас Хоразм вилоятида ҳам беҳад ошиб кетганидан далolat беради.

Эркин МАДРАҲИМОВ, «Ўзбекистон овози» мухбири.

ШОЛИ ЭКИБ БЎЛИНДИ

Бу йил Ўзбекистон шолкорлари халқимизга кўлаб маҳсулот етказиб беришга аҳд қилишган. Шу боис барча шолчилик хўжаликларидан барака уруғини қандаш қизғин давом этди. Айни пайтда республикамизда бу йил 41 та ихтинослаштирилган шолчилик хўжалиги ташкил этилганлиги қувончлидир. Ана шу муҳим озиқ-овқат маҳсулотини етиштириладиган майдонлар тобора кенгайиб борапти. Чеклардан мўл ҳосил олишга эришилди.

Маълумки, жумҳуриятимиз аҳолисининг эҳтиёжларини қовдириш учун йилга 350 минг тонна гуруч керак бўлади. Ҳозирча Ўзбекистонда ана шу маҳсулот 50 минг тонна камроқ етиштирилмоқда. Ана шу етишмаётган ҳосилни ҳам тўлаш учун шолкорларимиз ўртача ҳосилдорликни ҳар гектар ер ҳисобига 40-45 центнердан оширишлари керак. Дарё қирғоқларида янги ерларни ўзлаштириш, селекция ва уруғчилик юксак даражада ривожлантириш, хўжаликларини минерал ва органик ўғитлар билан таъминлашни яхшилаш ҳамда ўсимликларни ҳимоя қилиш воситалари билан таъминлашни кескин яхшилаш зарур. Албатта шол етиштиришда халқ тажрибасидан, илгор усуллардан самарали фойдаланиш талаб этилади.

Ана шундай самарали усуллардан бири шолнинг самолётлар ёрдамида сеппидир. Тажрибаларнинг кўрсатишича уруғини самолётлар билан сеппида ачангига фойда кўрилар экан. Авваллари бу усулни жуда қимматга тушади, дейдилар. Ваҳоланки сўнг тўлдирилган чекларга самолётлар орқали уруғ сеппи ердан туриб экинга нисбатан ҳосилдорликни гектар ҳисобига 3-4 центнерга ошириш имкониятини беради экан. Бунда суш остида қолиб кетган бегона ўтлар ноубуд бўлади, уруғ эса бир текис унинг чиқарилади. Янаваларнинг эса фойдаси йўқ. Уруғни бир текис сарфлаш натижасида уни ачангига тежаш ҳам мумкин. Бунда ҳаракатлар катта фойда билан қопланади.

Сурхондарё вилоятининг Музрабод районидagi Ҳаким ат-Термизий номли жамоа хўжалигида самолётлар билан уруғ сеппидан ачангига фойда кўриломоқда. Ўтган йил бу ерда мавжуд 2553 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан шол ҳосили йиғиштирилиб олинди. Олинган соф даромад эса 38 миллион сўмни ташкил этди. Бу йил ҳам янги самолёт билан кунига 300-400 гектар майдонга уруғ сеппиди. Шу боис май ойининг дастлабки кунларидаёқ шол экиб бўлинди.

Суратда: экипаж командири, учувчи Жамоҳир Маърупов. И. ХУҲАЕВ олган сурат (ЎЗА).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

Ш. И. КАРИМОВ ВА О. Ғ. АҲМЕДОВАНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикасида соғлиқни сақлаш, фан ва маданиятни ривожлантириш борасидаги кўп йиллик ҳалол меҳнати ҳамда жамоат турмушида фаол иштирок этгани учун куйидагиларга Ўзбекистон Республикасининг фахрий унвонлари берилсин:

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан арбоби»

Каримов Шавкат Иброҳимович — Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазири, тиббиёт фанлари доктори, профессор.

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими»

Аҳмедова Олмас Ғафуровна — Ғафур Ғуллом уй-музейининг директори.

Ўзбекистон Республикасининг Президентини

И. КАРИМОВ, Тошкент шаҳри, 1993 йил 11 май.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ЕШ МУАЛЛИФЛАРНИНГ ЭНГ ЯХШИ АСАРЛАРИ ВА ИЛМИЙ ИШЛАНМАЛАРИ УЧУН ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МУКОФОТИНИ ТАЪСИС ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1992 йил 28 августдаги «Ўзбекистон ижодкор ёшларини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш чоралари тўғрисида»ги Фармони билан бажариш юзасидан ҳамда илм-фан ва маданият соҳасида республикада еш фуқароларининг бунёдкорлик фаолиятини рағбатлантириш мақсадида Вазирлар маҳкамаси қарор қилди:

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан арбоби»

Каримов Шавкат Иброҳимович — Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазири, тиббиёт фанлари доктори, профессор.

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими»

Аҳмедова Олмас Ғафуровна — Ғафур Ғуллом уй-музейининг директори.

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан арбоби»

Каримов Шавкат Иброҳимович — Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазири, тиббиёт фанлари доктори, профессор.

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими»

Аҳмедова Олмас Ғафуровна — Ғафур Ғуллом уй-музейининг директори.

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан арбоби»

Каримов Шавкат Иброҳимович — Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазири, тиббиёт фанлари доктори, профессор.

«Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими»

Аҳмедова Олмас Ғафуровна — Ғафур Ғуллом уй-музейининг директори.

Еш муаллифларнинг энг яхши асарлари ва илмий ишланмалари учун Ўзбекистон Республикаси давлат мукофоти таъсис этилсин. Ҳар бири республикада белгиланган энг кам иш ҳақининг 20 баравари миқдорида олтинга мукофот таъсис этилсин.

Еш муаллифларнинг энг яхши асарлари ва илмий ишланмалари учун Ўзбекистон Республикаси давлат мукофоти таъсис этилсин. Ҳар бири республикада белгиланган энг кам иш ҳақининг 20 баравари миқдорида олтинга мукофот таъсис этилсин.

Еш муаллифларнинг энг яхши асарлари ва илмий ишланмалари учун давлат мукофоти комиссияси:

Еш муаллифларнинг энг яхши асарлари ва илмий ишланмалари учун давлат мукофоти комиссияси:

Мукотфолар 1993 йилдан бошлаб ҳар икки йилда бир марта Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик кунини кутиб келинсин.

Вазирлар маҳкамаси тасдиқлаши учун бир ой муддатда лауреатлик дипломи ва фахрий белги эскизларини тақдим этсин;

Давлат мукофотини беришга доир ташкилий ишларни мувофиқлаштириб бориш.

Имтиҳонлардан фойдаланиш белгилаб қўйилсин.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ХУЗУРИДАГИ ЕШ МУАЛЛИФЛАРНИНГ ЭНГ ЯХШИ АСАРЛАРИ ВА ИЛМИЙ ИШЛАНМАЛАРИГА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МУКОФОТИ БЕРИШ КОМИССИЯСИНИНГ ТАРКИБИ

Салоҳиддинов М. — Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг президенти, комиссия раиси

Азимов У. — Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси, комиссия раисининг ўринбосари

КОМИССИЯ АЪЗОЛАРИ

Абдуваҳобов А. — Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси

Абдуллаев Р. — Ўзбекистон бастакорлар уюшмаси раиси вазифининг бажарувчиси

Ораманов А. — Ўзбекистон

Ешлар иттифоқи марказий комитетининг биринчи котиби

Аҳмедов Р. — Ўзбекистон Республикаси уюшмасининг раиси

Аюпов Ш. — Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси

Ғулмонов Қ. — Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси

Ғулмонов С. — Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси

Жалолов В. — Ўзбекистон Республикаси халқ расоми

Жамол Камол — Ўзбекистон Езувчилар уюшмасининг биринчи котиби

Жўраев Х. — Ўзбекистон Давлат кинокомпаниясининг раиси

Зокиров Ф. — Ўзбекистон Республикаси халқ артисти

Қориева Б. — Ўзбекистон Театр арбоблари уюшмасининг раиси

Каримов Ш. — Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазири

Киясанбоев Х. — Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг мухбир аъзоси

Назаров Б. — Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси

Петрова О. О. — «Молодёж Узбекистана» газетасининг бosh муҳаррири

Разазоқов Ж. — «Туркистон» газетасининг бosh муҳаррири

Рашидова С. — химия фанлари доктори, профессор

Саидов А. — ҳуқуқшунослик фанлари доктори, профессор

Ҳайитбоев Э. — Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазири.

Президент Фармони қандай бажариланти?

ХАЛҚ РИЗҚИГА ХИЁНАТ

Меҳнатқашларнинг манфаатини ўйлаб, ҳуқуқимиз нон маҳсулотларига нарида бошқа минтақаларга нисбатан анча паст даражада сақлаб туриш имконини қидирмоқда. Бу ғамхўрлик барчага маълум. Бир килограмм ноннинг шунча ундан ачангига арзонлиги бундан далolat. Аммо шу ғамхўрлик баҳонасида ўзларининг манфаатини ҳимоя қилишда бўлаётганлар ҳам урғун турбиди. Шаҳар давлат назорати ходимлари Шаҳрихон нон комбинатида молия интизомлари риоя қилиниши, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифати ва турларини қўлайлиги шартини олиб бериладиган ишларни ҳамда Республика Вазирлар маҳкамасининг 1992 йил 22 декабрдаги «Ўзбекистон Республикасида истеъмол бозорини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қарори қай даражада бажариладиганини ўргандилар. Текшириш жараёнида кўзбўйамчиликнинг «янги ҳақиқати» фойда қилинди.

Минг донга биринчи навли ун қўшиб ёзилган, Январь ойи давомида сурункали равишда маҳсул нон дўконлари, шаҳар матлубот жамиятига қарашли дўконларга нон ўрнига пул олиб бориб бериш ҳоллари ошқорла бўлди.

Бир мулоҳаза қилиб кўриш. Масалан, бир кило уннинг давлат нархи тайёр ноннингдан анча қимматга тушади. Найвон нархида эса ун фалон пул бўлади. Комбинатдагиларга бел оғиртиб 3 та дўконга 122 минг сўм нақд пул берган ва қалбаки ҳужжатлар расмийлаштирилган. Фақат бир ойнинг ўзига жами 204 минг сўм нақд пул дўконларга топширилиб, аҳолига етказилмаган нон қалбаки йўл қўйиб ҳужжатлаштирилган. Бунинг эвазига қиллариди бел оғиртимай неча минг сўмлаб иш ҳақи олганлар.

Қарангки, А. Назаров мудири бўлган нон дўконига комбинат таъминотчилари В. Мамиров 151 минг, М. Ғурибоев эса 229,9 минг сўм нақд пул топшириб, эвазига олинган топширилган ҳақида ҳужжат қоралаган. Хуллас, халқ ҳақида кўз олайтириш нишода комбинатдагиларнинг жуда кўпчилиги «ҳисса» қўшибди.

Миллион 569 минг сўм миқдорда купон қамомади борлиги ошқор бўлди. Шаҳар матлубот жамияти бошқаруви ҳайъати раҳбари З. Ҳомидов, нон комбинати раҳбари С. Акрамовларнинг масъулиятсизлиги оқибатида қорондига камчиликлар юзага келди. Ҳуқумат қарорлари бажарилишига пул турган.

Кўзбўйамчилик «фаолият»и фойда қилиб, шаҳар давлат назорати инспекциясининг тақдирномаси бўйича нон комбинати директори С. Акрамов, оморчилари Ш. Ҳураев, М. Камолов, В. Сатторов, оморчи вазифининг бажарувчиси М. Исmoilова, таъминотчилар М. Ғурибоев, В. Мамиров, таъминотчи-ҳайдовчи Т. Аҳмадхўнаев, А. Мадраҳимовлар лавозимларидан олиб ташландилар.

Текширилганда шаҳардаги З. Яминова мудирилик қилаётган 105-нон дўконига комбинат ҳайдовчиси Т. Аҳмадхўнаев нон ўрнига 60 минг сўм пул берганлиги, шу пул миқдорда нон сотилган деб, ҳужжатлар расмийлаштирилганлиги аниқланди. Ленин, тартибга кўра нон купонга сотилиши улар пароларига ҳам келтирилмаган. Шунингдек, 45-дўкон мудири Ж. Розикова ҳам комбинат ҳайдовчиси М. Мадраҳимовдан жами 53 минг сўмни қабул қилиб олган ва шу пул миқдориди «нон сотилди» деб ҳужжатлар расмийлаштирилган.

Текшириш давомида юқорида қайд этилган пуллар нон комбинати оморчилари В. Сатторов, М. Камолов томонидан ҳайдовчилар М. Мадраҳимов, Т. Аҳмадхўнаевга нон дўконларига олиб бориб бериш учун берилганлиги аниқланди. Комбинат таъминотчиси Ш. Ҳураев эса 72 минг сўм пулни тайёр маҳсулотлар оморчилари В. Сатторовга берди.

Текшириш давомида юқорида қайд этилган пуллар нон комбинати оморчилари В. Сатторов, М. Камолов томонидан ҳайдовчилар М. Мадраҳимов, Т. Аҳмадхўнаевга нон дўконларига олиб бориб бериш учун берилганлиги аниқланди. Комбинат таъминотчиси Ш. Ҳураев эса 72 минг сўм пулни тайёр маҳсулотлар оморчилари В. Сатторовга берди.

Шунингдек, купон қамомадида йўл қўйган шаҳар матлубот жамиятига қарашли 10 та дўкон мудирилари ваизларидан олинди. Шаҳар матлубот жамиятининг ҳайъати раиси З. Ҳомидов сўнгги мароғига оғохлаштирилиб, яна шу ҳол қайтарилишига ваизларидан бўшатилиши таъкидланди. Унга бир ой муддат ичнда купон қамомадининг айбдорлардан ундириш, қонунсиз олинган фойдани эса боджет ҳисобига ўтказиш топширилди.

Шундай қилиб, ҳуқумат қарорларини назар-писанд қилмаётган бир гуруҳ кўзбўйамчиларнинг найрағларини фойда қилибди.

Т. УСМОНОВ, Шаҳрихон шаҳар давлат назорати инспекцияси ходими.

Д. ҚИРҒИЗБОВ, «Ўзбекистон овози» махсус мухбири.

